

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Petra Průchy, JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **V. O.**, zastoupená JUDr. Milanem Hulíkem, advokátem se sídlem Bolzanova 1, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 10. 2008, č.j. OAM-518/VL-07-12-2008, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 8. 2009, č.j. 62 Az 26/2008 – 31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně brojí včasné podanou kasační stížností proti v záhlaví uvedenému rozsudku Krajského soudu v Ostravě, jímž byla zamítnuta její žaloba směřující proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 2. 10. 2008, č.j. OAM-518/VL-07-12-2008. Rozhodnutím žalovaného správního orgánu nebyla žalobkyni k její žádosti udělena mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

V odůvodnění napadeného rozhodnutí krajský soud dospěl ke shodnému závěru jako žalovaný, že žalobkyně nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona o azylu. V průběhu správního řízení žalobkyně opakovaně uváděla stejné důvody své žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kdy těmito důvody byla obava z návratu do vlasti kvůli strachu ze svého přítele, o kterém zjistila, že je zloděj. Krajský soud konstatoval, že žalovaný neporušil ustanovení zákona o azylu, když žalobkyni neudělil mezinárodní ochranu, neboť v řízení nebylo zjištěno, že je žalobkyně pronásledována za uplatňování politických práv a svobod. U žalobkyně rovněž nebylo prokázáno pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů v Nigérii. Dále nebylo zjištěno, že by v případě žalobkyně existovaly důvodné obavy, že pokud by byla vrácena do Nigérie, hrozilo by jí skutečné nebezpečí vážné újmy. Obavy před vyhrožováním ze strany přítele důvodem pro udělení mezinárodní ochrany nejsou, nadto když jí politický systém v zemi původu dává možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů. Z výpovědi žalobkyně vyplývá, že se o pomoc na kompetentní orgány vlasti či mezinárodní orgány a nevládní organizace vůbec neobrátila a ani nevyvinula žádné úsilí v tomto směru. Žalovaný se při posouzení hrozby vážné újmy řídil v souladu s čl. 3 Úmluvy

o ochraně lidských práv a svobod. Podle krajského soudu se žalovaný snažil objektivně zjistit situaci, která panuje v Nigérii a použil dostatek aktuálních zpráv a relevantních zpráv, které by objektivně posuzovaly všechny rozhodné skutečnosti. Žalovaný si obstaral dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí, takže vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Krajský soud rovněž shledal, že žalovaný při posuzování žádosti žalobkyně postupoval v souladu s příslušnými právními normami a procesně správným způsobem a dbal na zachování všech jejích práv garantovaných jí právním řádem České republiky.

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě napadla žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v zákonné lhůtě kasační stížností, ve které namítla důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatelka je přesvědčena o tom, že důvody, pro které podala žádost o mezinárodní ochranu, jsou podřaditelné pod důvody, které má na mysli ustanovení § 12 zákona o azylu. Podle stěžovatelky si správní orgán neobstaral dostatek podkladů k posouzení situace a řádně je nevyhodnotil ve vztahu k jednotlivým prvkům institutu pronásledování, a to jednak ve vztahu k prvku „závažné újmy“ a jednak ve vztahu k prvku „selhání vnitrostátní ochrany“, vymezených v ustanovení § 2 odst. 7 zákona o azylu. V této souvislosti stěžovatelka odkázala na výklad pojmů obsažený v čl. 6, 7 a 9 odst. 1 písm. a) směrnice Rady 2004/83/ES, o minimálních normách, a čl. 15 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Stěžovatelka v průběhu pohovoru vysvětlila, že opustila svou vlast z důvodu obavy z ohrožení života ze strany bývalého přítele a jeho kamarádů, kteří jí vyhrožovali z důvodu jejího nálezu zbraní. Stěžovatelka má zato, že se správní orgán nezabýval podrobně její situací v zemi původu, nepřihlédl k tomu, že stěžovatelka musela „narychlo“ opustit domovskou zemi bez cestovního dokladu, což dokládá, že byla vystavena značnému tlaku na její osobu. Krajský soud měl podle stěžovatelky konstatovat chybné vyhodnocení jí tvrzených důvodů pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu žalovaným správním orgánem a pro tuto vadu napadené správní rozhodnutí zrušit. Navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadené rozhodnutí krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že závěr o tom, že stěžovatelka nebyla ve své vlasti pronásledována z důvodu předpokládaného v ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu a ani nemá odůvodněný strach z pronásledování dle § 12 písm. b) zákona o azylu, byl učiněn zcela v souladu se zákonem. Stěžovatelka ve svých výpovědích azylově relevantní důvody neuváděla, nebylo tedy nutné k neexistujícím skutečnostem provádět konkrétní dokazování. Žalovaný shromáždil dostatečné podklady pro rozhodnutí, s jejichž obsahem se stěžovatelka měla možnost seznámit, příp. navrhnout jejich doplnění, toho však nevyužila, a sama ani žádné důkazní prostředky nepředložila. Žalovaný dále upozornil, že kasační stížnost neobsahuje specifikaci stížního bodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ode dne 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006 č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaným pod č. 933/2006 Sb. NSS. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je tedy nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost

opřít o některý z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Z hlediska výše uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že v daném případě kasační stížnost neobsahuje žádné tvrzení, z něhož by bylo možné dovodit, v čem stěžovatelka spatřuje přijatelnost své kasační stížnosti ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud pak z úřední povinnosti nenalezl žádnou zásadní právní otázku, k níž by byl nucen se vyjádřit v rámci sjednocování výkladu právních předpisů a rozhodovací činnosti krajských soudů.

Problematikou zjišťování skutkového stavu v řízení o udělení mezinárodní ochrany se již Nejvyšší správní soud dostatečně zabýval např. v rozsudcích ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003 - 89, či ze dne 18. 1. 2006, č. j. 6 Azs 386/2004 - 40, oba dostupné www.nssoud.cz. Namítá-li stěžovatelka nedostatečnou relevanci a nesprávnou interpretaci použitých zpráv o situaci v zemi jejího původu, pak s obdobným tvrzením se Nejvyšší správní soud vypořádal např. v rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003 - 36, dostupném na www.nssoud.cz.

K otázce výkladu pojmu pronásledování ve smyslu zákona o azylu v případech potíží žadatele o azyl se soukromými osobami v zemi původu se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. v rozsudku ze dne 22. 10. 2003, č. j. 4 Azs 14/2003 - 48, publikovaným pod č. 115/2004 Sb. NSS, či v již zmíněném rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003 - 36. Nejvyšší správní soud ostatně v rozsudku ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, dostupném na www.nssoud.cz., zaujal právní názor, že *„vybrožování ze strany soukromých osob nelze považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu, jestliže ze zpráv, které byly podkladem pro rozhodnutí správního orgánu, vyplývá, že politický systém v zemi původu dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti nebyly v řízení vyvráceny“*. V této souvislosti Nejvyšší správní soud poznamenává, že obavy stěžovatelky z ohrožení života ze strany bývalého přítele a jeho kamarádů, nadto za situace, kdy stěžovatelka ani nevyhledala pomoc u státních orgánů, nelze podřadit pod žádnou ze skutečností uvedenou v zákoně o azylu, která by odůvodňovala udělení azylu. Problémy stěžovatelky ve vlasti tak nebyly zapříčiněny azylově relevantními důvody ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu, tedy pronásledováním z důvodu rasy, pohlaví, národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávání určitých politických názorů. Obdobně lze poukázat i na rozsudek ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, dostupný na www.nssoud.cz, v němž byl vysloven závěr, že *„skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vybrožováním ze strany soukromé osoby a má zde ekonomické problémy, není bez dalšího ani důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ani důvodem pro udělení azylu z humanitárních důvodů (§ 14 téhož zákona)“*. K pochybnostem o schopnosti státních orgánů ochránit žadatele o azyl v zemi jeho původu se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. v rozhodnutí ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004 - 37, dostupném na www.nssoud.cz.

Námítka stěžovatelky, spočívající v tvrzené nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., je pak uvedena natolik nekonkrétně, že se jí nemohl Nejvyšší správní soud zabývat. Kdy je rozhodnutí krajského soudu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů Nejvyšší správní soud judikoval např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 58/2003 - 75, publikovaném pod č. 133/2004 Sb. NSS.; dále lze k této problematice odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2006, č. j. 3 Azs 23/2006 - 40, dostupný na www.nssoud.cz. Nepřezkoumatelnost soudního rozhodnutí pro nesrozumitelnost nato Nejvyšší správní soud vymezil např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, publikovaném pod č. 244/2004 Sb. NSS.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byla kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. prosince 2009

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu